

Tanulmány Pócspetri Szent Kereszt Felmagasztalása Római Katolikus Templom és Máriapócs Szeplőtlen Szűz Mária Római Katolikus Templom bekapcsolása a turizmusba

Projekt címe:

„Turizmusfejlesztés a Nyírség kiemelt turisztikai településein”

Projekt azonosítója:

TOP_PLUSZ-1.1.3-21-SB1-2022-00020

2023.

Tartalomjegyzék

1. Összefoglaló	3
2. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye bemutatása, turisztikai jellemzői	5
2.1. A Nyírség turisztikai kínálata	8
2.1.1. Nyíregyháza turizmusa	10
2.1.2 Nyíregyháza vendégforgalmi adatainak elemzése	13
2.2. Pócspetri település rövid bemutatása	14
2.3 Máriaapócs város bemutatása, vendégforgalmi adatainak elemzése	15
2.4. SWOT analízis Máriaapócs és Pócspetri turizmusáról	18
3. A két település templomai	21
3.1 Máriaapócs és Pócspetri vallásainak bemutatása	21
3.2 Pócspetri – Szent Kereszt Felmagasztalása Római Katolikus Templom	22
3.3 Máriaapócs - Szeplőtlen Szűz Mária Római Katolikus Templom	23
3.4 A két templom jelenleg elfoglalt helye a turizmusban	24
4. A két templom bekapcsolása a Nyírség turizmusába	25
4.1. Együttműködő partnerek bemutatása	25
4.2 Lehetséges fejlesztési lehetőségek	26
4.3 Élményt nyújtó termék fejlesztése	26
4.4 Célcsoport	28
4.5 Megoldandó problémák	29
4.6 Marketing tevékenység	29
4.7 Csomagajánlat kialakítása	33
5. Felhasznált irodalom	34

1. Összefoglaló

A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által került meghirdetésre az 1652/2021. (IX. 21.) számú kormányhatározatban szereplő éves fejlesztési keret alapján, a TOP_PLUSZ-1.1.3-21-SB1 azonosítószámú, „Helyi és térségi turizmusfejlesztés” címmel, melynek forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja. A projekt konzorciumi formában a Pócspetri Római Katolikus Egyházközség és a Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft. részvételével valósul meg.

Az intézkedés meghatározó célja a térségi szintű, turisztikai termékcsomagok és kisléptékű tematikus turisztikai fejlesztések támogatása, melyekkel megyei szintű turisztikai vonzerő elemekre épülő, koordinált fejlesztések valósíthatók meg.

Az elnyert projekt keretében Pócspetri Római Katolikus Egyházközség templomának, illetve annak filiája, a Máriapócsi Római Katolikus Egyház templomának és Pócspetri régi neobarokk kastély épületének térségi szintű turisztikai fejlesztése, az épületek felújítása, a kulturális adottságokra építő új látványelemek létrehozása valósul meg.

A beruházás megvalósításával elérendő cél Pócspetri és Máriapócs helyi és térségi turisztikai attrakcióinak olyan minőségi fejlesztése, valamint a kínálat olyan mértékű színesítése az elérhető szolgáltatások, programok körének bővítésével, melyek lehetővé teszik a gazdasági fenntarthatóságot és hozzájárulnak a helyi lakosság életminőségének növeléséhez.

A tervezett projekt által több turisztikai szereplő együttműködésén alapuló, területileg komplex fejlesztések valósulnak meg, amelyek biztosítják a TOP Pluszban kiemelt célként megjelenő térségileg integrált fejlesztések létrejöttét, a rendelkezésre álló turisztikai források hatékony felhasználását, a turisztikai együttműködések szélesítésének ösztönzését, és hogy a kisebb turisztikai potenciállal rendelkező települések vonzerői egységes tematika alá rendezve egymást erősítsék.

A pályázat megvalósítása során felújításra kerülő épületeket az épített és szellemi örökség értékeinek hasznosításával fenntartható turisztikai attrakcióvá kívánják fejleszteni, és ezen értékekhez illeszkedő látogatóbarát- és élmény-elemekkel bővíteni. Ennek keretében kialakításra kerül egy interaktív elemeket

is tartalmazó kiállítás. Mindkét templomban QR kódos idegenvezetés, orgonakoncert és templomi hangverseny, különböző egyházi alkalmakhoz kapcsolódó programok szervezése valósul meg.

Annak érdekében, hogy a fentebb említett élményelemeket minél szélesebb körben megismerjék, valamint a két templom és a kialakítandó kiállítás bekerüljön a turisztikai vérkeringésbe, újságírói study tour kerül megszervezésre, valamint kiadványok, imázsfilm és honlap készül, továbbá online hirdetések segítik a projekt nyilvánosságát.

Célkitűzés az épített örökségi értékek fejlesztése, valamint olyan komplex szolgáltatást nyújtó kulturális-turisztikai attrakciók kialakítása, amelyek biztosítják a 21. századi trendeknek megfelelő élmény- és ismeretszerzést, a szabadidő minőségi eltöltését, emellett a lakosság igényes találkozási helyévé is válik.

A projekt mindazonáltal kulcsfontosságú a munkahelyteremtés, vidékfejlesztés és a helyi lakosság megtartása szempontjából települési és térségi szinten egyaránt. Jelen fejlesztés hozzájárul ahhoz is, hogy a hátrányos helyzetű rétegek turizmusban való részvételét ösztönözze; ez nagymértékben elősegíti a lakosság életminőségének javulását is. A projekt a fenti célokkal összhangban pozitív hatással lesz a térség gazdaságára.

A projekt figyelembe veszi a terület környezeti terhelhetőségét, így a projekttel érintett épületeken végrehajtott infrastrukturális beruházás minden tevékenység-elemének végrehajtása során érvényesíthetők az energiahatékonysági és megújuló energia alapú korszerűsítés szempontjai, illetve az akadálymentesítési követelmények.

Jelen tanulmány összefoglalóan bemutatja a projektben érintett települések turisztikai potenciáljáról készített elemzést a KSH és az NTAK adatait is felhasználva, a jelenlegi turisztikai kínálatot, a Pócspetri és Máriapócs bekapcsolásának lehetőségét a turizmusba. A tanulmányban bemutatásra kerülnek a lehetséges perspektívák és fejlesztési lehetőségek is.

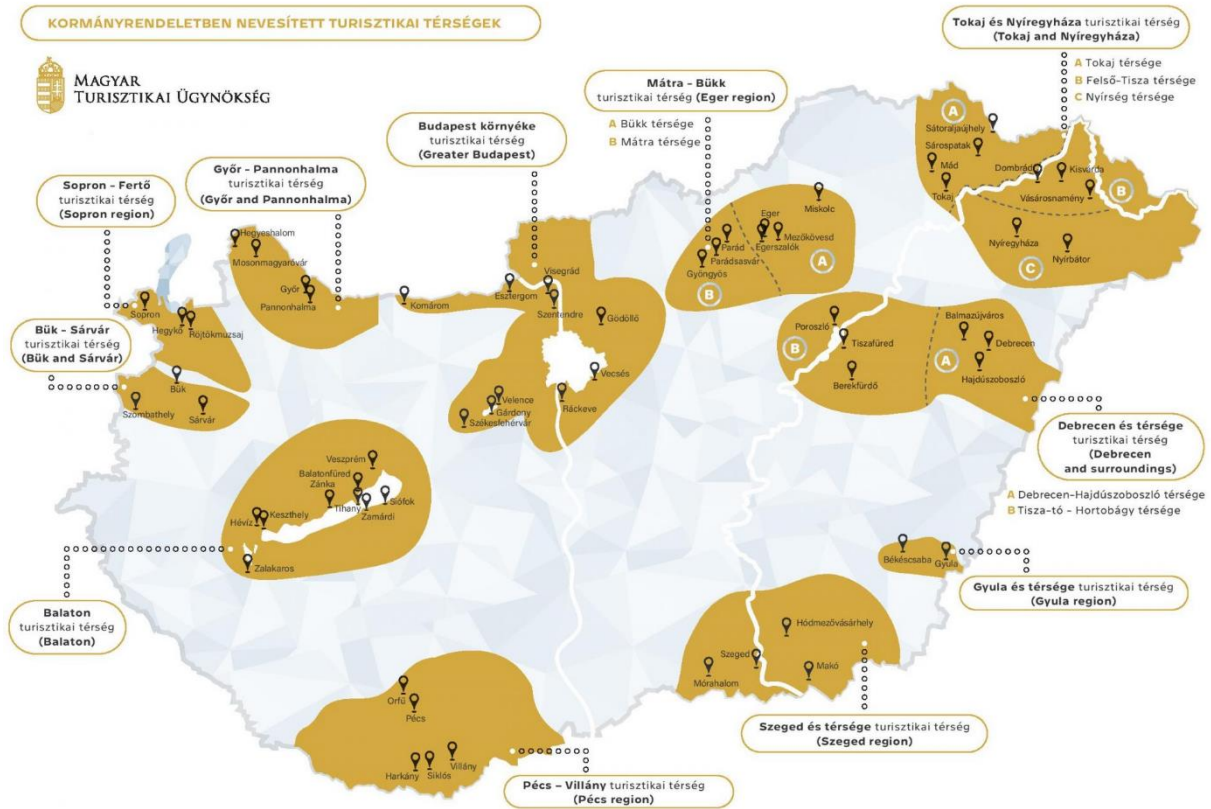
2. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye bemutatása, turisztikai jellemzői

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye az ország északkeleti részén fekszik, az Észak-alföldi régió területén. Geopolitikai előnye, hogy három országgal - Szlovákiával, Ukrajnával és Romániával – is határos. Az országon belül Borsod-Abaúj-Zemplén és Hajdú-Bihar vármegyék határolják. A vármegyében élő népesség száma a 2022. évben végzett népszámlálás szerint 529 381 fő, amely az ország lakosságának mintegy 5,51%-át teszi ki, ezzel a harmadik legnépesebb megye. Területe (5936 km²) alapján az ország ötödik legkiterjedtebb vármegyéje, mely 229 településsel rendelkezik, közülük 28 városi jogállású és 201 község.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye a gazdasági és társadalmi fejlődés, a versenyképes jövedelem, illetve az életszínvonal tekintetében még elmaradásban van mind az európai, mind pedig a hazai régiókhoz viszonyítva, de az elmúlt években igyekezett felzárkózni a fejlett térségekhez. A Központi Statisztikai Hivatal 2023. I. féléves jelentéséből látható, hogy a vármegyében többen születtek és kevesebb volt az elhalálozások száma, mint az előző év azonos időszakában, nőtt a foglalkoztatottak száma és mérséklődött a munkanélküliségi ráta, bár még mindig kedvezőtlenebb az országos átlaghoz viszonyítva. A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete az országban itt a legalacsonyabb. A vármegye fejlesztési koncepciójának középpontjába éppen ezért a versenyképesség erősítését, továbbá a térségi esélyteremtés és felzárkózás meggyorsítását helyezi.

A turizmus a gazdaság egyik meghatározó szektora, stratégiai jelentőségű ágazat. Magyarországon 2016-ban elkezdődött a kiemelt turisztikai fejlesztési térségek desztinációs logika mentén történő lehatárolása, majd 2020-ban jelent meg a 429/2020. (IX.14.) Kormányrendelet a turisztikai térségek meghatározásáról, mely a turisztikai marketing szempontból beazonosítható területeket a települések nevesítésével határozta meg. A térségek kijelölésével a cél a jól körülhatárolható és kommunikálható fogadóterületek létrehozása volt, mely összhangban áll a Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030 (NTS 2030) céljaival. Ez alapján 11 turisztikai területet jelölt ki a kormány.

A Tokaj és Nyíregyháza turisztikai térség három különböző turisztikai profillal rendelkező altérség együttese (Tokaj, Felső-Tisza, Nyírség), mely a legnagyobb alapterületű és a legtöbb települést lehatároló turisztikai desztinációk közé tartozik. Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye 48 települése a Tokaj-Nyíregyháza turisztikai térségbe tartozik, amely lehetőséget teremt turisztikai fejlesztések megvalósítására.

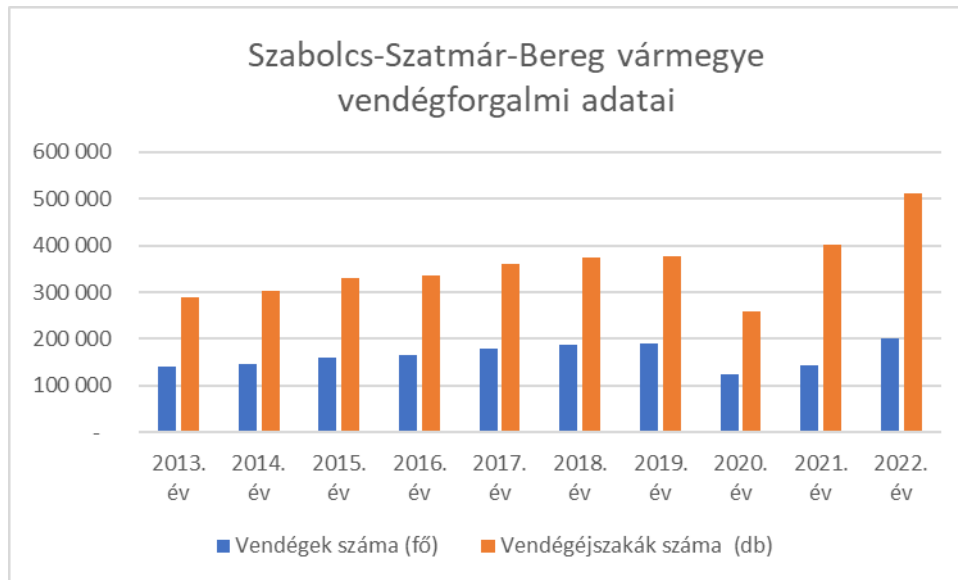

Forrás: <https://mtu.gov.hu/cikkek/11-turisztikai-terseg-terkep-es-telepuleslista-1918/>

Az elmúlt időszakban jelentős anyagi források segítették a turisztikai attrakciók és szálláshelyek fejlesztését (Kisfaludy program), az ágazatot érintő különböző beruházások (településfejlesztési, közlekedési, városrehabilitációs projektek) alapvető változásokat hoztak a desztináció imázsa szempontjából. A már említett NTS 2030 az egységes szemléleten alapuló termék- és attrakciófejlesztést, illetve alpinfrastruktúra fejlesztését támogatja. Minden fejlesztési elképzelés megvalósítása során az attrakciókat egymáshoz, az elérhető szolgáltatásokhoz, illetve a meglévő kínálatához igazítja és működteti. Változást jelentett a turisztikai adatszolgáltatásban az is, hogy a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és a Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) együttműködésének eredményeként a turisztikai ágazat egységes adatforrása a Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ (NTAK) lett. Ennek alapján az MTÜ által létrehozott és működtetett NTAK adatokat használja a KSH a szálláshely-szolgáltatással összefüggő adatok előállításánál. 2020 év kezdete óta az összes hazai szálláshely-szolgáltató egy szálláshelykezelő szoftveren keresztül szolgáltat valós idejű forgalmi adatokat.

Míg korábban a KSH megkülönböztetett kereskedelmi és magánszálláshelyeket, addig az NTAK 2020 év kezdete óta nem kezeli külön ezeket, hanem turisztikai szálláshelyként egybevonva szolgáltat adatot.

Forrás: saját szerkesztés - KSH és NTAK adatok alapján

A rekordévnak számító 2019-ben a vármegye kereskedelmi szálláshelyein 191 ezer vendég összesen közel 378 ezer vendégéjszakát töltött el. A pandémia és az azzal összefüggő korlátozó intézkedések drasztikus visszaesést okoztak a turizmus és vendéglátás szinte minden szegmensében, különösen 2020-ban. A regisztrált vendégéjszakák száma zömmel a belföldi vendégforgalomból eredt. Ezzel szemben az NTAK által közzétett adatok alapján 2022-ben a rekordévvvel szinte azonos vendégszám (201 820 fő) összesen 512 209 vendégéjszakát regisztrált a turisztikai szálláshelyeken, ami 35,75%-os növekedést eredményezett 2019 évhez képest.

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye számos turisztikai vonzerővel rendelkezik, amelyek kedveznek elsősorban a belföldi, de a külföldi – főként a határmenti - turizmus számára is. A vármegye négy turisztikai egysége (Szatmár-Bereg, Nyírség, Nyíri Mezőség, Rétköz) elsősorban a kulturális, a vallási, a falusi, valamint az aktív turizmus számára kínál már jelenleg is kiváló feltételeket.

A természeti értékek térbeli koncentrációját vizsgálva egyértelműen a **Szatmár-Beregben** a legmagasabb, feltételezhetően azért, mert sem a szatmári, sem pedig a beregi részek nem tartoznak gazdasági centrumokhoz, az iparfejlődés kevésbé károsította a gazdasági környezetet.

A Felső-Tisza-vidék elsősorban a kulturális örökség iránt nyitott, valamint a szabadidejüket aktívan eltölteni kívánó turisták számára jelent vonzerőt. A Középkori Templomok Útja 2017-ben EDEN díjban részesült, a középkori templomokon túl autentikus módon mutatta be a tájegység hagyományait. A térség bővelkedik az aktív turisztikai lehetőségekben; kerékpáros és vízi vándortáborok kapcsán több ezer gyermek vándortáboroztatása zajlik évek óta a térségben. Fontos elemként jelenik meg a komplex örökségturisztikai termékfejlesztés generálása a térség vallási és kulturális örökségtékeire alapozva, valamint a desztináció aktív turisztikai hálózatainak integrált fejlesztése. Vendégforgalom szempontjából 102 település található a desztinációban, melynek a fele rendelkezik vendégforgalmi adatokkal, ezek közül a három legjelentősebb Vásárosnamény, Beregdaróc és Mátészalka.

A **Rétköz** egyszerre jelöl földrajzi és néprajzi tájegységet, a múltban a Tisza mocsaras-lápos vidékké formálta a tájat. Természeti és épített örökséghelyszínekben bővelkedik, továbbá érinti az Eurovelo 11 nemzetközi kerékpárhálózat. Bár a desztinációba több, mint 20 település tartozik, a vendégforgalom zömét két település - Kisvárda, Dombrád - adja. Vendégforgalmi adatok tekintetében nem alkot homogén teret, több területén egyáltalán nem mérhető vendégforgalom.

A **Nyíri Mezőség** Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye nyugati szegletében található, karakterét a Tisza és annak holtágai határozták meg, emiatt jelenleg zömmel kikapcsolódási, rekreációs lehetőségeket kínál a turistáknak. Vízitúra megállóhelyekben, szabadstrandokban és kerékpárutakban is bővelkedik ez a desztináció. A térség versenyképességét tovább növeli majd a teljes rekonstrukción átesett tiszadobi Andrassy-kastély.

2.1. A Nyírség turisztikai kínálata

A **Nyírség** Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye legjelentősebb és legnagyobb forgalmú turisztikai desztinációja. A vármegyeszékhely Nyíregyháza adja a térség vendégforgalmának több mint 80%-át. Regionális szinten is kimagasló vendégforgalmi adatokat produkál, Hajdúszoboszló és Debrecen után Nyíregyháza rendelkezik a legkimagaslóbb vendégforgalommal. A Tokaj-Nyíregyháza turisztikai térséghez tartozó 120 település közül Nyíregyháza a leglátogatottabb, 2023. 1-10. hónapban a térség vendégéjszakáinak 40,7%-a köthető a vármegyeszékhelyhez.

A desztinációba érkezők elsősorban fiziológiai (pihenés, kirándulás), társadalmi (pl. rokoni – és baráti látogatás) célból utaznak, de kiemelkedően jelentős a kultúra iránt érdeklődők (vallási, élményturizmus, örökségturizmus stb.) aránya is. Az üzleti turizmus jellemzően csak a vármegyeszékhelyre, illetve Nyírbátor városra jellemző.

Nyírbátor Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye Nyírbátori járásának központja, a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 11 388 lakossal. Középkori múlttal rendelkező történelmi város, ugyanakkor az elmúlt 20 évben komoly gazdasági fejlődésen ment keresztül. Dinamikusan növekedett a gazdaság a megvalósult infrastrukturális beruházásoknak köszönhetően. Idegenforgalmát tekintve a vármegye második legmagasabb vendégforgalmú városa, mely a 15-16. századi világi és egyházi építészeti emlékeiről, valamint egykori birtokosairól, a Báthori családról vált híressé.

A város egyik legjelentősebb műemléke a minorita templom és kolostor, amelyet 15. században emeltek, de a 18. században nyerte el végleges gótikus-barokk alakját. Az oltárok és a szószék a hazai barokk faragás legszebb alakjai közé tartozik. A templomhoz épült minorita kolostor a Magyar Nemzeti Múzeum Báthori István Múzeumnak ad otthont, mely jelenleg felújítás alatt áll.

A nyírbátori református templom a település leglátogatottabb műemléke, a magyar késő gótika és korai reneszánsz építészet legjelentősebb alkotása, magas belső terét lebegő boltozat zárja. A templom mellett helyezkedik el hazánk legnagyobb fa harangtornya. A minorita és református templomot köti össze a Várostarténeti sétány, ahol életnagyságú szobrok jelenítik meg a város történetét. A Báthori Várkastélyban a város múltjához kötődő Báthori-család korát és legendáit ismerhetik meg a látogatók, mely jelenleg a látogatók számára nem elérhető.

Nyírbátort a történelmi emlékek mellett a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő teszi kedvelt úticéllá, ahol a kinti és benti medencék mellett egy gyógyászati részleg is helyet kapott.

Vaja a vármegye Mátészalkai járásban található városa 3400 lakossal. A település legértékesebb műemléke a 17. század elején épült Vay várkastély, mely jelentős szerepet játszott az ország életében, többek között itt kötötték meg Rákóczi-szabadságharcot lezáró szatmári békét. A kastély mellett a település másik értéke a gótikus eredetű templom.

Baktalórántháza a vármegye Baktalórántházai járásának a székhelye. A baktai erdő ölelésében fekvő kis városka egyik nevezetessége a 12. században emelt római katolikus templom, valamint a közelmúltban felújított Dégenfeld-kastély, melyet természetvédelmi terület övez. A 4-csillag superior minősítésű Fenyves Szálloda és Konferencia Központ a térség egyik legkiemelkedőbb minőségi szolgáltatást nyújtó szálláshelye.

Levelek nagyközség a Baktalórántházi járásban, Nyíregyházától 22 km-re található. A település kulturális és építészeti örökségekkel egyaránt büszkélkedhet. A község 15. században épült gótikus stílusú római katolikus temploma műemlék. Levelek híres a taváról; 2000-ben nyitotta meg kapuit a Tó-Centrum, ahol a fürdőzés mellett vízisielésre és wakeboardozásra is lehetőség nyílik.

Kállósemjén település neve összeforrt a Kállay családdal, hiszen itt található a család kastélya is, ahol az egykori miniszterelnök, Kállay Miklós is élt. Történeti kiállítás, az 1920-as évek hangulatát idéző kávézó, eredeti Ford A modell és angolpark várja a látogatókat. Természetvédelmi szempontból jelentős a Mohos-tó, mely az utolsó nagy kiterjedésű úszólápi szigetek közé tartozik, és melyet a neves botanikus, Kitaibel Pál, valamint Jósa András is kutatott.

2.1.1. Nyíregyháza turizmusa

Nyíregyháza Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, a Nyíregyházi járásban található vármegyeszékhely. A 2022-es népszámlálás adatai szerint a népessége 116 439 fő volt. Az észak-keleti régió fontos gazdasági, oktatási, kereskedelmi, kulturális és idegenforgalmi központja, a térség turisztikai „motorja”.

Fő turisztikai vonzerejét a Nyíregyháza üdülőövezetében, Sóstógyógyfürdőn található turisztikai attrakciók jelentik. Az egyedülálló természeti környezet és rekreációs lehetőségek mellett komplex élményígéretet biztosít Nyíregyháza üdülőövezete, hiszen az egymást érő turisztikai látnivalók - a Nyíregyházi Állatpark, a város fürdői, valamint a skanzen - évről évre százezreket vonzanak a városba, jelentős vendégéjszaka számot generálva.

Nyíregyháza elsődleges turisztikai attrakciója a **Nyíregyházi Állatpark**, mely napjainkban már nemcsak Magyarország leglátogatottabb vidéki turisztikai látványossága, de Európa szerte ismert és elismert állatkert. A gyűjtemény 2015-ben, 2018-ban és 2021-ben is elnyerte az „Európa legjobb állatkertje” címet az 500.000 látogató alatti kategóriában; mivel világszínvonalon mutatja be a 35 hektáros tölgyerdő 500 fajának több mint 5.000 egyedét, az ökológiai környezetet. Az állatvilágot természetes környezetben, kontinensenkénti felosztásban tekinthetik meg a látogatók, nagy hangsúlyt fektetve a vendégek széleskörű tájékoztatására.

Különlegessége a Nyíregyházi Állatparknak, hogy a meglévő Dzsungel** - és Ózoon Hotel*** mellett 2018-ban átadták a Pangea Hotelt****, Magyarország első tematikus állatkerti szállodáját.

Magyarországon 42 minősített gyógyhely található 41 településen, melyek sorához Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő 2013-ban csatlakozott. A városban található fürdőkomplexum számos sikert könyvelhetett el az elmúlt években; 2017-ben ötszillagos besorolást kapott élményfürdő, strandfürdő és gyógyászat kategóriában a **Magyar Fürdőszövetség üzemeltetésében levő fürdők nemzeti tanúsító védjegyrendszerében, 2018-ban pedig az Aquarius Élmény- és Parkfürdő** Magyarország turisztikai attrakciója lett.

Az élményfürdő kialakításával és multifunkciós kínálatával több generáció együttes pihenését és kikapcsolódását szolgálja, egyidejűleg 3 700 fő tudja igénybe venni a fürdőkomplexum szolgáltatásait, melynek összes látogatószáma meghaladja az évi félmillió főt.

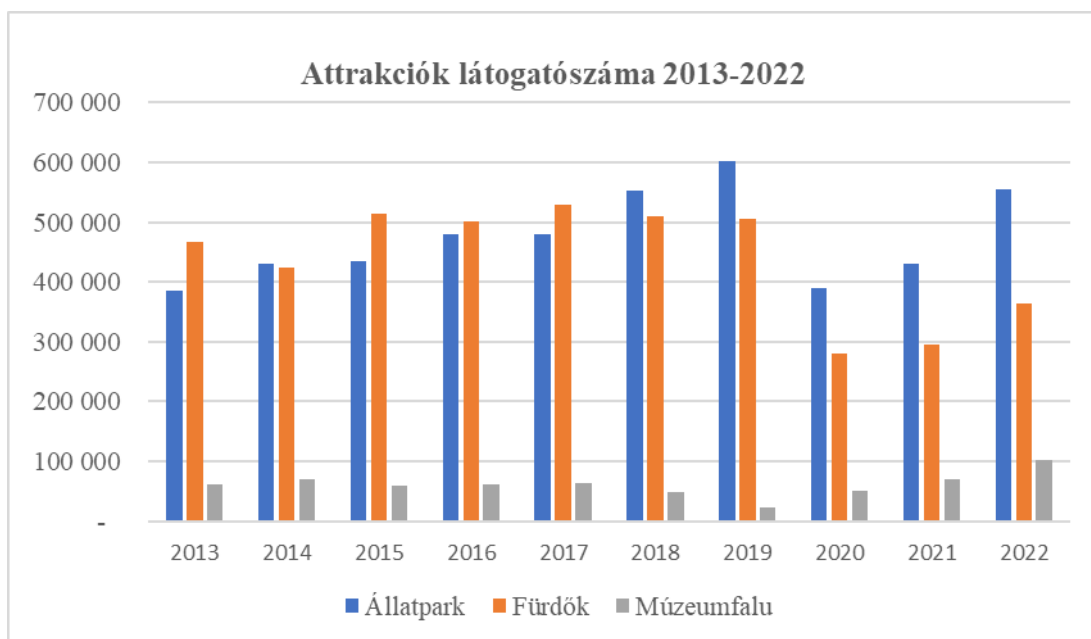
2015 őszétől várja a vendégeket a fürdő közvetlen szomszédságában egy 1400 m²-es modern, minden igényt kielégítő gyógyászati részleg.

Az élményfürdő, a strand és a gyógyászat mellett a Sóstói-tó déli részén található Tófürdő egészíti ki a szolgáltatások körét, mely a természetes vizek kedvelőinek nyújt kiváló pihenési lehetőséget.

A **Sóstói Múzeumfalu** - hazánk legnagyobb regionális szabadtéri múzeuma - több mint 8 hektáros területen helyezkedik el. A skanzen évről évre egyre sikeresebb hagyományörző rendezvényeknek ad otthont, melyek nagyon kedveltek a helyiek és a turisták körében egyaránt. A szezonban rendszeres napi programokkal és interaktivitással, újító megoldásokkal várják a látogatókat. A gasztronómiai nagyrendezvények – pl. Nyírségi Disznótoros Fesztivál, Régi Magyarország Ízei, Márton-napi

Vigasságok – hozzájárulnak a tájegység gasztronómiájának megismertetéséhez és a szezonon túl is jelentős látogatószámot generálnak.

A Nyíregyházi Állatpark látogatószáma 2019-ben volt a legmagasabb, meghaladta a 600 ezer főt. A COVID-19 járvány idején a látogatottság a szigorú korlátozások miatt lecsökkent, de 2022-ben már ismét meghaladta az 555 ezer látogatót. A turisztikai attrakciók közül a múzeumok mellett a fürdők voltak az igazi vesztesei a pandémiának; a látogatószám 2020-ban a rekordévnek számító 2019-hez képest a felére csökkent és azóta sem mutatott markáns növekedést. Az elmúlt évben közel 365 ezren keresték fel a Sóstó-Gyógyfürdők Zrt. üzemeltetésében található fürdőkomplexumot. A Sóstói Múzeumfalú látogatószáma viszont – a népszerű rendezvényeinek köszönhetően – 2022-ben átlépte a százezetet.

Forrás: saját szerkesztés – a Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft. által biztosított adatok alapján

Az üdülőövezet megnövekedett vendégforgalma miatt szükségessé vált a meglévő szálláshelyek fejlesztése, illetve új, minőségi szálláshelyek létrehozása. A 2018-ban átadott tematikus állatkerti szállodát egy hiánypótló szállodai beruházás követt: 2019 őszén nyitották meg a fürdővel közvetlen összeköttetésben álló, 123 szobás Hunguest Hotel Sóstó nevet viselő négycsillagos szállodát.

Bár a Nyíregyházára érkező turisták legfőbb motivációja az attrakciók meglátogatása, a szabadidő hasznos eltöltése, az élményszerzés, a kikapcsolódás, egyre hangsúlyosabban jelenik meg az igény arra, hogy az idelátogatók megismerjék Nyíregyháza történelmét, épületeit, hogy bekapcsolódjanak a város kulturális programjaiba.

A város legújabb attrakciója a belváros szívében létrejött és jelenleg is folyamatosan fejlődésben lévő **Kulturális Negyed**, amely a kulturális értékek iránt érdeklődő utazók igényeit elégíti ki. A Kulturális Negyed kifejezés a Bessenyei és a Benczúr tereket, a 150 éves Jósa András Múzeumot, a Rózsakert Szabadtéri Színpadot, a Móricz Zsigmond Színház környezetét, a Kállay Gyűjteményt, a nyíregyházi születésű Krúdy Gyula főhőse után Szindbádra keresztelt színháztörténeti múzeumot és kulturális teret, valamint a Görögkatolikus Múzeumot foglalja magába.

2.1.2 Nyíregyháza vendégforgalmi adatainak elemzése

Nyíregyháza elmúlt 10 évének vendégforgalmát vizsgálva elmondható, hogy a turizmus ágazata folyamatos sikereket könyvelhetett el, 2010 és 2019 év között a vendégforgalmi adatok megduplázódtak a kereskedelmi és magánszálláshelyeken. Sajnos ez az ugrásszerű növekedés a világjárvány és a hozzá kapcsolódó utazási korlátozások miatt 2020-ra drasztikusan visszaesett, a turizmus ágazata hazai és nemzetközi szinten is összeomlott. Megváltoztak az utazási szokások, megnövekedett a belföldi vendégforgalom.

Időszak	Vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)	Belföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Belföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)	Külföldi vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken (fő)	Külföldi vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (db)
2013. év	75 586	159 050	55 384	112 298	20 202	46 752
2014. év	77 358	171 919	54 194	115 610	23 164	56 309
2015. év	92 807	193 482	67 523	133 907	25 284	59 575
2016. év	97 791	196 256	70 643	132 131	27 148	64 125
2017. év	94 766	181 566	68 182	121 713	26 584	59 853
2018. év	105 118	196 997	77 566	136 363	27 552	60 634
2019. év	113 699	212 692	85 918	153 231	27 781	59 461
2020. év	81 126	163 884	73 013	144 467	8 113	19 417
2021. év	109 237	337 618	93 989	292 805	15 248	44 813
2022. év	160 694	439 579	113 867	328 852	46 827	110 727

Forrás: saját szerkesztés - KSH és NTAK adatok alapján

Míg korábban a Központi Statisztikai Hivatal megkülönböztetett kereskedelmi-, magán szálláshelyeket, illetve üzleti célú egyéb szálláshelyeket, addig az NTAK-ban új fogalomként megjelent a turisztikai szálláshely fogalma, mely egyként kezeli a fent felsorolt szálláshely típusokat. Ennek alapján 2022. évben 160 694 vendég 439 579 vendégéjszakát regisztrált a turisztikai szálláshelyeken, mellyel megelőzte a magyar turizmus legsikeresebb évének számító 2019-es évet. Átlagosan elmondható, hogy a Nyíregyházára érkezők 2/3-a belföldi, 1/3-a pedig külföldi – elsősorban román, szlovák, ukrán, lengyel és német – turista.

2.2. Pócspetri település rövid bemutatása

Pócspetri a vármegye és a Nyírség délnyugati részén, a nyírségi híres búcsújáró hely, Máriapócs közvetlen szomszédságában található község, 1496 fő lakossal. 1975-től 1990-ig egy közigazgatási és gazdálkodási egységet alkotott Máriapóccsal, de 1991-től már önálló önkormányzattal rendelkezik. A településtől Nyíregyháza 27 km, Nyírbátor 14 km, Kállósemjén 6 km távolságra található.

A történelmi feljegyzések szerint 1046-ban jött létre a település, ekkor már saját temploma is volt. A Váradi Regestrum a 13. század elején említi először a Petri nevet, mely a Pál és a Péter keresztnévek összeolvasásából eredeztethető. Mivel több Petri nevű település létezett, ezért a megkülönböztetés miatt kapott a 16. században Pócs előtagot.

A település 1948. június 3-án kommunista koncepciók per áldozata lett. Az említett napon a templomból kijövő hívek a katolikus iskola államosítása ellen tiltakoztak, amikor az ellenük kivezényelt rendőrök egyikének a kezében dulakodás közben elsült a fegyver, melynek következtében az életét veszítette. Az akkori kommunista hatalom a balesetet gyilkosságként értelmezve példát akart statuálni, így 72 óra alatt Királyfalvi Miklós jegyzőt és Asztalos János plébánost halálra ítélték, ez utóbbi büntetését másodfokon életfogytiglani börtönre enyhítették. Többeket bebörtönöztek, a felnőtt férfiak jelentős részét fizikai bántalmazás érte, az atrocitásokat elszenvedők közül hárman belehaltak sérüléseikbe. 1992-ben perújrafelvétel keretében rehabilitálták a Pócspetriben jogsérelmet szenvedőket. 2017-ben a halálra ítélt és kivégzett Királyfalvit újratemették, 2018-ban pedig a Pócspetri-ügy 70. évfordulója alkalmából Történelmi emlékhelyet avattak fel, illetve emléktáblát is elhelyeztek a községházánál.

A koncepciók peréről Ember Judit 1982-ben dokumentumfilmet készített, az okfeltáró dokumentumfilmet betiltották, de az ő munkája és a rehabilitációs per során a szégyenteljes „rendőrgyilkos falu” elnevezést Pócspetri tisztára moshatta. Ember Juditot díszpolgárrá avatták, a tiszteletére utcát is elneveztek róla a településen.

Pócspetri nem rendelkezik olyan vonzerővel, mely meghatározó jelentőséggel bírna. Nincs kereskedelmi szálláshelye, csupán egyetlen magán szálláshely található a területén, mely az elmúlt években nem produkált vendégforgalmi adatokat. Minőségi vendéglátóhely sincs a településen. Látnivalói közé tartozik az 1468-ban épült, azóta többszörösen bővített és felújított római katolikus templom, mely a Szent Kereszt Felmagasztalása nevet viseli, valamint a régi Klobusiczky kastély, mely korábban plébániaként, jelenleg pedig mint egyházi közösségi tér üzemel. A felújított pince helyisége egy kiállításnak ad otthont. A község turisztikai kínálatának sikeressége akkor lenne biztosítható, ha bekapcsolódna a térség idegenforgalmi kínálatába és együttműködne a térség turisztikai szereplőivel. Szálláshelyek hiányában vendégéjszakát nem fog generálni a település, de a meglévő attrakció fejlesztésével, új látnivalók kialakításával, programok szervezésével a látogatószám növelhető.

2.3 Máriapócs város bemutatása, vendégforgalmi adatainak elemzése

Máriapócs Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, a Nyírbátori járásban található város. A 2022-es népszámlálás adatai szerint a népessége 1887 fő volt. Magyarország egyik leglátogatottabb kegyhelye, a görögkatolikus lelki központja. Ismert zarándokhely, kb. félmillió zarándok és turista keresi fel évente a könnyező Szűzanya képéről híres templomot, melyet 2005-ben Nemzeti Kegyhellyé nyilvánítottak. A város a Mariazell-Csíksomlyó közötti Mária-út kiemelt állomása.

A település jelentősége az 1696-os évvel kezdődött, amikor az ikonosztázion Istenszülő ikonján Mária szeméből könnyek eredtek. Császári rendeletre Bécsbe vitték a kegyképet, helyére egy másolatot helyeztek, mely szintén könnyezett. A második könnyezést követően a zarándokok növekvő száma miatt az addigi fatemplom már nem tudta befogadni a híveket és zarándokokat, ezért új templomot építettek, melyet Szent Mihály tiszteletére szenteltek fel.

Pócs községből a 18. század elejére Máriapócs lett, hazánk és a szomszéd országok népeinek kedvelt zarándokhelye. Az ikon 1905-ben könnyezett utoljára. 1991-ben a Magyarországra látogató II. János Pál pápa liturgiát végzett a kegykép előtt, több százezres hívő jelenlétében.

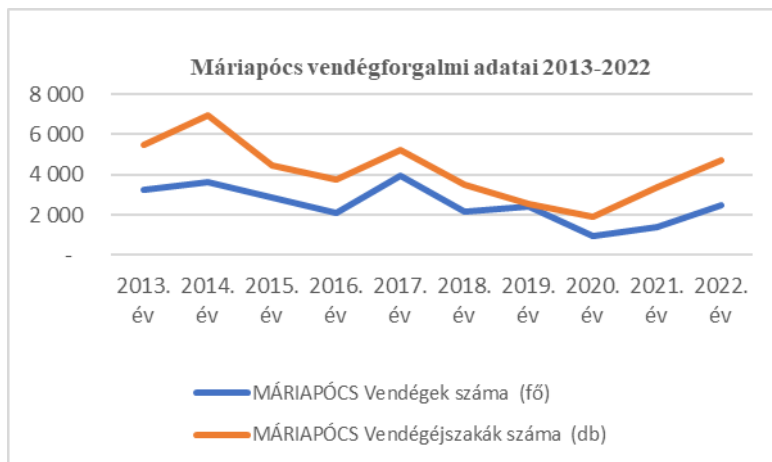
Mivel a kegytemplom a vármegye leglátogatottabb örökségeleme, ezért fontos helyet tölt be a térség turizmusában. A görögkatolikus templom közvetlen közelében található a római katolikus templom, mely a 13. században épült és máig őrzi a „Köpönyeges Mária” freskóját. A templomot az 1500-as évek végétől a reformátusok birtokolták, 1766-ban került újra vissza a katolikusokhoz. Gótikus eredetét a kutatások során talált támpillérek és befalazott ablakok igazolták, ez Máriapócs legrégebbi műemléke. Máriapócs a Pócspetri Római Katolikus Egyházközség filiája.

A település turisztikai vonzerői közé tartozik a római katolikus templom, a görögkatolikus kegytemplom, a Bazilita Gyűjtemény, valamint a nagy jelentőséggel bíró Rabócsi Ring, mely 1996-ban nyitotta meg kapuit. Négy szakág működik egymás mellett párhuzamosan, kiszolgálva az autót, a motort, a gokartot és a drift szerelmeseinek igényeit is. 2007-től már éjszakai Európa Bajnoki futamokat is rendeznek a területén.

Máriapócson nem találhatóak a turisták igényeit kiszolgáló szállodák és éttermek, zömmel alacsonyabb komfortfokozatú zarándokhelyekkel rendelkezik a város, illetve magánszálláshelyek is elérhetők. Nincsenek olyan vendéglátóhelyek sem a városban, amelyek nagyobb csoportok fogadására alkalmasak lennének, és színvonalas szolgáltatást tudnának nyújtani az odalátogató turisták számára. A parkolók száma is korlátozott; a mindennapokban kiszolgálja az igényeket, de nagyobb zarándoklatok alkalmával már nem bizonyulnak elegendőnek.

Attól függetlenül, hogy a Kegyhelyet évente felkereső látogatók száma átlagosan félmillióra tehető, ez a szám nem mutatkozik meg a vendégforgalmi adatokban. Míg Nyíregyháza esetében a vendégéjszakák száma – a pandémiától eltekintve – lineárisan növekedő, addig Máriapócs esetében ez hektikusan változik. A vendégéjszakák száma az elmúlt 10 évben a fejlesztéseknek köszönhetően 2014 évben (6 954) volt a legmagasabb, ez a szám a rekordévnek számító 2019 évben kevesebb, mint a fele volt (2 519 éj). A pandémia itt is jelentős visszaesést hozott. Az NTAk nyilvántartása alapján 2022 évben a települést 2 221 belföldi vendég, 242 külföldi vendég kereste fel (összesen: 2 463), akik összesen 4 715 vendégéjszakát töltek el a turisztikai szálláshelyeken.

Feltételezhetően további minőségi szálláshelyek kialakításával a Máriapócsban töltött vendégéjszakák ugrásszerűen emelkednének, mert annak hiányában Nyíregyháza különböző kategóriájú szálláshelyeit veszik igénybe a turisták és csak maximum egy napot töltenek a városban.

Forrás: saját szerkesztés - KSH és NTAK adatok alapján

A római katolikus templomba tervezett marketingtevékenységnek és jövőbeli programoknak köszönhetően a cél az, hogy ne csak a Nemzeti Kegyhelyet keressék fel a turisták, hanem kössék össze a zarándoklatot a római katolikus templommal és a Pócspetriben található történelmi kiállítással is.

2.4. SWOT analízis Máriapócs és Pócspetri turizmusáról

Erősség	Gyengeség
Máriapócs	
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Kiemelkedő vallási és kulturális jelentőséggel bíró település ⇒ Vallásturisztikai szempontból európai szinten jegyzett zarándokhely ⇒ Nagy látogatottsággal rendelkező egyházi rendezvények ⇒ A település magas látogatottsága a hívők és turisták köréből. ⇒ Ingyenesen látogatható templomok ⇒ A települési identitás erős vallási és kultúrtörténeti gyökereken alapul ⇒ A város kül- és belterületén egybefüggő kerékpárút hálózat épült ki ⇒ Bazilika Gyűjtemény gazdag tárlattal rendelkezik ⇒ A Rabócsi Ring az ország egyik legmodernebb és leglátogatottabb magyar autósport centruma ⇒ A város egy rendkívül kompakt, igényesen felújított városközponttal büszkélkedhet ⇒ Máriapócs az egyik legfontosabb állomása a Mária útnak 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Az ország egyik leghátrányosabb helyzetű megyéjében fekszik ⇒ Magasabb színvonalú szálláshely nem áll rendelkezésre ⇒ Megfelelő színvonalú, egyedi vendéglátóhelyek hiánya ⇒ Kevés a nyilvános illemhely ⇒ Időszakonként a településre jellemző a túlszűfolttság, ilyenkor erőteljesen érezhetőek az infrastrukturális hiányosságok. ⇒ Kevés a vendégéjszakát a településen töltő turisták száma, zömmel az egynapos látogatók jellemzőek ⇒ A műemlék római katolikus templom kevésbé ismert a látogatók előtt ⇒ A vasútállomás 3,5 km-re található a településtől, nehéz a vasúton érkezők bejutása a településre ⇒ Hétfvégén, illetve iskolai szünetben az autóbusszközlekedéssel korlátozottan lehet a településre jutni

Erősség	Gyengeség
Pócspetri	
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Erős a helyi közösség, jó az együttműködés ⇒ Lelkes, az egyházközségért és kulturális értékek megőrzéséért, felújításáért tevékenykedő római katolikus plébános ⇒ A görögkatolikus zarándokhelytől mindössze 5 km-es távolságra található a település ⇒ Ingyenesen látogatható templom 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Az ország egyik leghátrányosabb helyzetű megyéjében fekszik ⇒ Nincs a turisták számára ajánlható szolgáltatás ⇒ Nincs kapcsolat a turisztikai szereplőkkel ⇒ Országos szinten kevésbé ismert a település ⇒ Hiányos turisztikai infrastruktúra ⇒ Egy magánszálláshelyen kívül nincs szálláshely a faluban ⇒ Nincs olyan látványosság vagy rendezvény, mely turistákat vonz a településre ⇒ Megfelelő színvonalú, egyedi vendéglátóhelyek hiánya

Lehetőség	Veszélyek
Máriapócs, Pócspetri	
<ul style="list-style-type: none"> ⇒ Újabb pályázati források turisztikai fejlesztésekre ⇒ Szakmai és pénzügyi befektetők megjelenése a gazdaság turisztikai szektorában ⇒ A fejlesztések révén több turista irányítható a két településre ⇒ Turisztikai szolgáltatások bővítése, rendezvények szervezése, kisebb attrakció kialakítása a projekt segítségével. ⇒ Együttműködés a térségi turisztikai szereplőivel. ⇒ A vallási turizmus iránti növekvő érdeklődés kihasználása. ⇒ A közeli nagyvárosokba érkező turisták településekre történő csábítása ⇒ Pócspetri Történelmi Emlékhely címre építhető turisztikai attrakciók kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ A globális gazdasági problémák hatásai ⇒ Világjárványok hatása a turizmusra ⇒ Fizetőképesség csökkenése ⇒ Hasonló vallási és kulturális jellegű települések fejlesztése – konkurencia ⇒ Az infrastruktúra és szolgáltatások elmaradása a látogatói igényektől. ⇒ A digitális trendeket nem követi a két település, illetve az egyházköztség, a világhálón történő megjelenésük nem felhasználóbarát ⇒ A turisták igényei folyamatosan növekednek, a településeken elérhető szálláshely szolgáltatások mennyiségi és minőségi szempontból nem kielégítőek a vendégkör számára ⇒ Éghajlati változások, természeti katasztrófák, amelyek befolyásolhatják a látogatottságot. ⇒ Járványok hatása a turizmusra

Mindkét település rendelkezik erősségekkel és lehetőségekkel, mely megalapozza, hogy a római katolikus templomaik turisztikai vonzerővé fejlődjenek a pályázat segítségével. A fejlesztések és az együttműködési lehetőségek kihasználása elősegítheti a gyengeségek és fenyegetések leküzdését, illetve hozzájárulnak a turisztikai attrakciók minőségének növekedéséhez és fenntarthatóságához mindkét településen.

3. A két település templomai

3.1 Máriapócs és Pócspetri vallásainak bemutatása

Máriapócs

Máriapócs az 1600-as évekig csak a római katolikus vallás révén ismert, a görögkatolikus vallás elterjedése a baziliták településre történő letelepedéséhez köthető.

A vallástörténeti kutatások alapján Máriapócs római katolikus temploma a kezdetek óta Pócspetri filiájaként létezett. Az 1600-as években a római katolikus templom református lett, mivel ebben az időben, a „vallási villongások” korában az volt a jellemző, hogy akié a föld, azé a vallás is. A település földesura református volt, melynek következménye, hogy a templom is a reformátusok kezébe került.

Ma Máriapócs neve összekötődik a görögkatolikus egyházzal, melynek kezdete a bazilita szerzetesrend megtelepedéséhez köthető. Az egykori Magyarországon már Szent István király előtt megjelentek a bizánci stílusú szerzetesek. A görög szertartású monostorok hanyatlása a 13. században, a latin szertartás elterjedésével következett be, majd a tatárjárás pusztította el végleg őket. Podolia fejedelme telepítette le őket újra a Munkács melletti Csernekhegy monostorában 1360-ban. A bazilita rend modern megújítása XIII. Leó pápa nevéhez kötődik.

A baziliták a 18. század első felében érkeztek Máriapócsra, ahol megkezdték 1731-ben a ma is látható kegytemplom és a monostor építését. Az egyházközségi iskola mellett közép fokú iskolát is fenntartottak. A szerzetesek feladata az Isten és emberszeretetre való törekvés volt. Rendszeresen gondoskodtak a környék szegényeiről. A történelmi Magyarországon kilenc monostor létezett, Trianon után csak a máriapócsi maradt meg. 1950-ben feloszlatták a magyar bazilita rendet, mely 1989 után szerveződött újra. A Község elsődleges célja a búcsújáráshely és a kegytemplom ellátása, lelkipásztori szolgálata.

Pócspetri

A történelmi feljegyzések Pócspetri István nevű papját 1318-ban említik, aki borsovai főesperes lett. A borsovai esperességhez tartozott Pócspetri település is.

Bár a településen római katolikus lakosok éltek, akik eredetileg német származásúak voltak – Orseoló Péter király hatalma megszilárdítására érdekében német telepeseket hívott be, erre a vidékre Guth-Keled lovagok érkeztek-, mégis feljegyzések alapján az 1700-as években a település temploma református templomként szerepel – akié a föld, azé a vallás elv miatt.

1768-ban a templom visszakerült a katolikusokhoz, s a földesúr fel is újíttotta, illetve bővítette az épületet. Ezt követően indult meg a településen az anyakönyvezés, mely Budaházy András nevű paphoz köthető. Ő indította újra a régi római katolikus egyház működését, a templom tovább építése, valamint iskolaalapítás is köthető a nevéhez. Az ő feljegyzései alapján az 1700-as években nyomon követhetőek a templomhoz kapcsolódó események, azaz a templom kálvinista kézbe kerülése, gróf Klobusiczky István földesúré lesz a település, templom helyreállítása stb.

A római katolikus plébánia

A templomtól északra található egy földszintes, alápincézett épület.

Amikor Klobusiczky István lett a település földbirtokosa, újra a római katolikusoké lett a korábban református kézben lévő templom. Ő építtette 1786-ban a paplakot, melyet 1859 után egy református vallású lakos vásárolt meg. A jelenleg látható épület nem azonos ezzel az egykori paplakkal.

A Klobusiczky család az 1700-as évek második felében lett a település földbirtokosa, az ő birtokukban lévő kastély, mely a 18. században épült, egy majdnem teljesen zárt, négyszögletes épület volt. Ezen épületnek csak az északi és nyugati szárnya maradt meg a 19. század közepére, azonban egymástól függetlenül állt a két szárny. A nyugati szárnyban kapott helyet a plébánia, az északi szárnyban – melyet az '50-es években lebontottak - pedig cselédlakásokat alakítottak ki.

Kertjében egy síremlék áll, melyen a grófi korona mintázata, alatta a Klobusiczky- és Viczay címerek láthatóak.

3.2 Pócspetri – Szent Kereszt Felmagasztalása Római Katolikus Templom

A napjainkban látható templom szabálytalan alaprajzú, magja egykor egyhajós, egyenes záródású, résablakkal ellátott téglatemplom volt, mely a 14. században épült.

Írásos forrás nem maradt fent a középkori templomról. az első írásos említése csak a 18. század második feléből származik. 1711 körül a templomot a kálvinisták foglalták el. Ezt megelőzően az épületet már a 16. század végén átépítették. Ennek oka a megnövekedett népességszámban, illetve a gazdasági megerősödésben keresendő.

A reformátusok különösebb átalakítást nem végeztek a templomon. 1766-ban Klobusicky István lett a település földesura, aki római katolikus vallású volt, így 1768-ban visszavette a templomot, s Szent

„Turizmusfejlesztés a Nyírség kiemelt turisztikai településein”

TOP_PLUSZ-1.1.3-21-SB1-2022-00020

Kereszt tiszteletére felszenteltette. Ezt követően megkezdődött helyreállítása, melyet 1775-ben fejeztek be. Ekkor hosszabbítják meg a szentélyt, valamint a templomot karzattal és toronnyal toldják meg. 1923-ban további bővítés következett, a hajó északi és déli falát mindkét irányban egy-egy mellékhajóval bővítették. 1901-es helyreállítása során láthatóvá váltak a befalazott sekrestye régi ablakai.

A templomtorony alatti bejárat felett látható a Klobusiczky család festett címere. A templom berendezése rokokó, mely 1770-ben készült. Kassán, 1772-ben készült a templom Klobusiczky címeres harangja.

3.3 Máriapócs - Szeplőtlen Szűz Mária Római Katolikus Templom

Máriapócs neve a barokk görögkatolikus kegytemplommal fonódott össze, pedig jelentős értékkel bír a település másik katolikus temploma is, mely 1958 óta védett műemlék. Jelentéktelen külsejével, a kegytemplom árnyékában nem vonta magára a figyelmet. A bazilikánál 500 évvel idősebb, középkori eredetű templom értékeit a közelmúlt kutatásai és felújítása tette mindenki számára láthatóvá.

A templom első írásos említése 1320 körüli, ugyanakkor a templomban a 80-as években feltárt Köpenyes Mária freskó 14. század végét valószínűsíti. A 15. században épült gótikus templomban 1980-ban tárták föl a déli mellékhajóban a Köpenyes Mária-falképet, mely készítése az ecsedi Báthori családhoz köthető. A freskón Mária látható, amint az emberiséget kiterjesztett palástja oltalmába fogadja. Az első köpenyes Mária ábrázolások a 13. században tűntek fel Itáliában, majd a 14-15. században egész Európában elterjedtek.

Az épületet kutató régészek – Juan Cabello és Németh Péter – a poligonális szentélyzáródás és a szentélyfej boltozata, valamint további kutatások alapján a 15. század elejére teszik a templom építését.

Valószínűleg ez a templom is a 16. század folyamán a reformátusokhoz került, ezt követően bonthatták le középkori sekrestyéjét. A jelenleg is látható sekrestye az 1770-es években épült, miután újra a katolikusok birtokába került. Az idők folyamán többször is átalakításokra került sor, s így a 20. század végére a templom aránytalanul nagy méretű, stílusidegen nyílásformák, alacsony tetőhajlásszög és nyomott belmagasság jellemezte.

A templomkertet 1910-ben vaskerítéssel vették körül és az oszlopok fülkéjébe a keresztút 14 stációját akasztották, hogy a búcsúra érkező hívek végezhesék a keresztúti ájtatosságot.

A kutatások több középkori eredetű, befalazott ablakot és falfülkét is feltártak. A templom belső terébe a felújítás során minőségi, letisztult berendezési tárgyak, tömör tölgy bútorok, valamint egyedi tervezésű kálváriaszekrények készültek.

A Szeplőtlen Szűz Mária római katolikus templom felújításáért ICOMOS- díjban részesült 2021-ben „a templom műemléki értékeivel összhangban lévő beavatkozás gondosságáért, a kutatók, tervezők, restaurátorok, kivitelezők és az építető érzékeny, folyamatos együttműködéséért. Az elmúlt évszázadok során többször átépített templom felújítása egy évtizeden át tartott, mely során a templom visszanyerte középkori külső jellegét és eredeti térszerkezetét. A torony, a templomhajó és a szentély léptékének eredetihez visszatérő átalakításával a templom arányossá és harmonikussá vált. A felújítással a Köpenyes Mária freskótöredék is nagyobb hangsúlyt kap. A kutatás során előkerült alakos és dekorációs falfestésnyomok az egykor gazdag középkori belsőre utalnak.

A felújítással kialakított liturgikus tér tervezésében a templom plébánosa is részt vett.

3.4 A két templom jelenleg elfoglalt helye a turizmusban

Amikor a vallási turizmust elemezzük, két különböző megközelítést alkalmazhatunk. Szűkebben értelmezve, a vallási turizmus olyan utazásokat foglal magába, amelyek szoros kapcsolatba hozhatók zárandoklattal vagy vallási eseményeken való részvétellel. Ezen túlmenően, tágabb értelemben is beszélhetünk vallási turizmusról, amikor a látogatók, legyenek hívők vagy nem hívők, vallási nevezetességeket és épületeket keresnek fel kulturális vagy művészeti célból.

A pócspetri és máriapócsi római katolikus templomokat is elsősorban ebbe a körbe tudjuk sorolni. Máriapócs neve országosan ismert, mint görögkatolikus zárandokhely, így a településre érkezők elsősorban a Szent Mihály tiszteletére felszentelt barokk stílusban épült kegytemplomot látogatják. A kegytemplom közelében meghúzódó kicsi, de annál értékesebb római katolikus templomot jelenleg jóval kevesebben keresik fel turisztikai céllal. A templomba betérők nagyobb része egyéni turista, a csoportosan érkező vendégek inkább a Máriapócson található görögkatolikus kegytemplomot látogatják meg.

A pályázatba betervezett tevékenységek segítségével viszont beépíthető a köztudatba, illetve az utazási irodák programjaiba is, hogy a római katolikus templomot is érdemes felkeresni. A csoportosan érkező turisták általában idegenvezetővel érkeznek. Jelenleg nem található leírás egyik településen sem a

templomokról, így nem is annyira vonzóak az idelátogatók körében. A projekt segítségével azonban ezen információk elérhetővé válnak majd a templomok előterében. Így akik egyénileg érkeznek, azok is informálódhatnak a települések eme nevezetes épületeiről.

Pócspetri település elsősorban az 1948. évi koncepciók perrel kapcsolódik össze. A települést és a templomot is kevesen keresik fel, a turizmusban jelenleg elfoglalt szerepe csekély. A pályázat során megvalósuló fejlesztésekkel azonban növelhető a településre turisztikai céllal érkezők száma.

4. A két templom bekapcsolása a Nyírség turizmusába

4.1. Együttműködő partnerek bemutatása

Az egyházi tartományok és egyházmegyék új elrendezéseként alapította meg II. János Pál pápa 1993. május 31-én a Hungarorum Gens kezdetű apostoli konstitúciójával a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegyét. A püspökség székesegyháza a debreceni Szent Anna tiszteletére felszentelt templom lett, míg a nyíregyházi Magyarok Nagyasszonya templom társszékesegyházi címet kapott. Az egyházmegye első püspöke Bosák Nándor lett, aki 2015-ös nyugdíjazásáig töltötte be ezt a tiszteletet. Az új püspök 2015. november 15-ei beiktatásával Palánki Ferenc lett. Pócspetri Római Katolikus Egyházközséghez tartozik Máriapócs. Pócspetri Római Katolikus Egyházközség fenntartója a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye, amely szervezetileg a Római Katolikus Egyház irányítása alatt áll.

A Nyíregyházi Turisztikai Nonprofit Kft-t 2009-ben hozta létre Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata, a Nyírség Turizmusáért Egyesület, a Sóstó-Gyógyfürdők Zrt. és a Nyíregyházi Állatpark Nonprofit Kft. Ez az újszerű összefogás innovatív turisztikai együttműködések eredményez, amelynek hatása évről évre erősebb a városban. A nyíregyházi TDM szervezet legfontosabb célja a fenntartható és versenyképes turizmus megteremtése, annak népszerűsítése, a turisztikai jellegű bevételek növelése, a turisztikai ágazatban részt vevő vállalkozások, szervezetek összefogása és marketingmunkájának összehangolása.

A két szervezet a kialakítandó turisztikai termék marketingkommunikációjában, valamint csomagajánlatok kialakításában sikeresen együttműködhet a jövőben.

4.2 Lehetséges fejlesztési lehetőségek

A jövőben nagyobb szerepet kell, hogy kapjon a vallási turizmus, amely amellet, hogy nagy tömegeket vonz egy turisztikai célpontra, munkahelyeket teremt, ily módon kifejt egy-, a gazdaságra gyakorolt jelentős, pozitív hatást, mint például az emléktárgyak, illetve kegytárgyak iránti megnövekedett kereslet révén. Az emléktárgyakból, szuvenírekbe befolyó pénzeszegek hozzájárulhatnak a templom, mint turisztikai célpont fenntartásához, a folyamatos marketingtevékenység biztosításához. Megfontolandó egy templombúcsú elindítása, illetve a pályázat segítségével elindított Mária nap hosszú távon is fenntarthatóvá válhat, ez nagyobb mértékű részvételt jelentene és sikeresen előmozdítana egy vallási turizmusra épülő látogatottságot. Természetesen ez a későbbiekben veszélyeket is rejt magában, mivel sok szolgáltató fókuszálja tevékenységét kifejezetten turisztikai desztinációkra, melyek közül sok kötődik a valláshoz és így az ehhez kapcsolódó turizmushoz. Ezeknek a helyeknek a népszerűségi növekedése ezáltal számos, sokak számára nemkívánatos jelenséget is maga után vonhat: a korábban pusztán vallási indíttatású látogatókör felhígul, a turisztikai aktivitás elűzetiesedik, amely az árak megnövekedést, és hosszú távon a desztináció hírnevének átalakulását vonhatja maga után. Marketing perspektívából mindez azt jelenti, hogy a kommunikációt immár nem feltétlenül a vallási jegyek fogják meghatározni, legyen szó bármilyen vallási célpontról is. Szerencsés helyzetnek tekinthető Pócspetri elhelyezkedése, mivel nagymértékben lehet építeni a Máriapócsra jelenleg is látogató zarándokokra és vallási turizmusra, amennyiben az idelátogatók bekapcsolásra kerülnek a pályázatban fellelhető római katolikus templomok meglátogatására, jelentős eredmények érhetőek el.

4.3 Élmenyt nyújtó termék fejlesztése

Ma már általános az a nézet, hogy csak azok a kulturális örökségek válhatnak attrakciókká, amelyek felkeltik a turisták érdeklődését és fizikailag is elérhetőek – jól megközelíthetőek. A kulturális látnivalók jelenthetnek elsődleges motivációt egy desztináció meglátogatására, de lehet, hogy csak más vonzerőkkel együttesen képesek utazásra csábítani. A két településen fellelhető Római Katolikus templomok esetében a második alternatíva áll fenn, azaz önmagában nem, vagy csak nagyon speciális esetben (például egyház által szervezett konferencia vagy rendezvény) ösztönöz jelenleg utazásra. A templomok elérhetősége kitűnő, mivel a központban helyezkednek el.

A szabadidő eltöltésekor, illetve utazások során egyre inkább nő az élmény-orientáltság iránti igény. Elsősorban a fiatalok körében ez odáig fokozódik, hogy adott idő alatt minél több mindent szeretnének megismerni, egy-egy helyszínen viszonylag kevés időt töltenek el, de az eltöltött időnek élményszerűnek kell lenni.

Fentiek tükrében, amennyiben élményszerű szabadidő eltöltési lehetőséget tud kínálni a pályázat segítségével létrejövő „ attrakció”, akkor intenzíven bekapcsolható a település turizmusába, illetve önálló terméké is fejleszthető, mely más termékekkel együtt kiejánlható a potenciális turisták számára.

Élményszerű elemek

- A létrejövő QR kódos idegenvezetés, amely a két templomban valósul meg, egy olyan komoly beruházással továbbfejleszthető, amely az épített környezetet nem befolyásolja. A telefonnal beolvasott QR kódhoz, hozzá lehet kapcsolni majd AR technológiát, (augmented reality) amely a kiterjesztett valóság, azaz a valódi világ és a virtuális tér összemosásából jön létre. Segítségével életre kelthető lenne a múlt egy-egy pillanata, komoly berendezések nélkül, hiszen minden látogatónak elég erre a telefonját használnia. Természetesen egy jól felépített programra-történetre van szükség, hiszen az alternatív valóság veszélyesebb tud lenni a virtuális valóságnál (VR), mivel a valódi világot terjeszti ki, ezért nagyságrendekkel élethűbb a korábbi virtuális valóságnál, viszont mivel "rávetít" egy nem valós képet, így könnyedén becsaphat és félrevezethet.
- Orgonakoncertek - A pályázatban betervezett orgonakoncertek folytatása nagymértékben javasolt, megfelelő marketingkampány támogatásával. A nagyobb látogatószám elérésének érdekében a kezdeti időszakban nyáron havi egy alkalommal-, a későbbiek során az igényektől függően érdemes ezt az időszakot kibővíteni. Az előzetes igényfelmérés alapján célszerű a programokat hétvégére időzíteni, mivel a lakosság jelentős része a mezőgazdaságban dolgozik, illetve a turisták is jobban elérhetőek ezeken a napokon. Az élményszerűség úgy biztosítható, ha minél több érzékszervet mozgatunk meg, a látogató esetleges aktív közreműködésével.

Az orgonajáték esetében nemcsak a padosorokban lehetne élvezni a koncertet, hanem közvetlenül a karzatról lehetne figyelemmel kísérni az előadást, esetleg lehetőséget adni az érdeklődőknek, hogy - természetesen felügyelet mellett - kipróbálják a hangszeret.

➤ **Hangversenyek gyakoribb színhelye legyen a templom**

Érdemes szorosabbra fűzni a kapcsolatot a térség művészeti-zenei intézményeivel és kórusokkal. Számukra rendszeres fellépési lehetőséget kell biztosítani. Ezáltal a templom nemcsak szakrális helyszínként funkcionálna, hanem bekapcsolódna a térség művészeti vérkeringésébe, hiszen mindkét templom kiváló akusztikával rendelkezik. A Filharmónia Magyarország az ország legnagyobb komolyzenei koncertszervezője segítségével olyan ismert előadóművészek látogathatnának a településre, amely nagy vonzerőt biztosítana és a helyieken kívül az egész desztinációból is vonzana látogatókat. A klasszikus zene mellett a kortárs zene fókuszba helyezése különböző korosztályokat is sikeresen érne el.

Hosszútávú cél:

- A létrejövő kiállítás továbbfejlesztése, interaktív rendszerekkel, hologramos – projektoros kivetítések, illetve a kiállítás által feldolgozott témát (első koncepció per) utaztathatóvá tenni, így eljuttatni még több emberhez, illetve iskolákhoz, hogy a diákok bepillantást nyerjenek egy olyan elnyomó korszakba, melynek megismerésével jobban megértik az emberi szabadságjogokat.
- A Mária-út kapcsán érkező zarándokok minőségi kiszolgálása érdekében az egykori Klobusiczky-kastély további infrastrukturális fejlesztése, illetve kegytárgy- és ajándékbolt létrehozása

4.4 Célcsoport

A pócspetri és máriapócsi római katolikus templomok és a létrejövő kiállítás esetében az elsődleges célcsoportot a belföldi turisták alkotják. Ezen belül a következő célcsoportok nevezhetők meg:

- ❖ kulturális célú városlátogatók (egyéni, csoportos)
- ❖ vallási jellegű, tematikus túrán résztvevők
- ❖ rendezvények iránt érdeklődők (hangversenyek révén)
- ❖ iskolai csoportok

A külföldiek a következőképpen ösztönözhetőek a templom látogatására:

- ❖ Mivel Nyíregyháza csak 28-33 km-re található a két fejleszteni kívánt településtől, megfelelő marketinggel elérhetőek a külföldi turisták.
- ❖ Mivel Pócspestrin és Máriapócsón megy keresztül a Közép- és Kelet-Európában egyedülálló méretű zarándokút (Mária-út), így a külföldi zarándokcsoportok is megszólíthatóak, hogy zarándoklatuk állomásai a Pócspestriben és Máriapócsón található római katolikus templomok legyenek.
- ❖ Amennyiben az élményelemek bevezetésre kerülnek a településeken, akkor - mint turisztikai attrakciók – kijánlhatóak a külföldi látogatók számára is.

4.5 Megoldandó problémák

- ❖ Mint minden épület, úgy a templomok is ki vannak téve az időjárás viszontagságainak, ezért folyamatos karbantartásra, állagmegóvásra szorulnak, hogy megfelelő állapotban tudják fogadni a látogatókat. Ez a templomok központi fekvése miatt is fontos.
- ❖ Fontos az, hogy az egyházmegye és a helyi plébánia vezetése is elkötelezett legyen arra, hogy a templomokat minél szélesebb körben tegye elérhetővé nemcsak a hívek számára, hanem olyanok felé is, akik nem vallási célból érkeznek. Ennek érdekében fel kell ismerni azt, hogy a turizmus és a vallás erősíthetik egymást.
- ❖ Kapcsolat kialakítása a turisztikai szervezetekkel (zarándoklatokat szervező utazási irodák), attrakciókkal (Sóstói Múzeumfalu – vallási ünnepekhez kötődő foglalkozások), szálláshelyekkel (garantált programok kijánlhatóak), illetve a helyi és térségi feladatokat ellátó TDM, Tourinform szervezettel is (marketing, népszerűsítés, templomvezetés).

4.6 Marketing tevékenység

A Pócspestri és Máriapócs településein megvalósuló turisztikai fejlesztések sikere kulcsfontosságú aspektusokra épül. Az elsődleges cél az, hogy ne csak a helyiek, hanem a térségbe látogató potenciális turisták is széles körben tájékozódjanak ezekről az új turisztikai lehetőségekről.

Ennek érdekében elengedhetetlen a helyi turisztikai szereplőkkel való szoros együttműködés, hogy a turisták számára vonzó és teljes élményt nyújthassunk, valamint növeljük a térség iránti érdeklődést.

A másik kulcsfontosságú tényező az átfogó és összehangolt marketingtevékenység, amellyel a két település vallási és kulturális sokszínűségét hangsúlyozhatjuk. Az online és offline marketing eszközök kombinálásával lehetőség nyílik a célcsoportok széleskörű elérésére. A közösségi média, helyi rendezvények, valamint különböző turisztikai kiadványok segítségével a települések kiemelkedő helyet nyerhetnek el a térség turisztikai térképén.

A fejlesztések elsődleges célcsoportját a középkorúak, seniorok és az iskolás csoportok jelentik. Családok közül főleg a nagyobb gyermekkel rendelkezők tekinthetők célcsoportnak, akik az aktív kikapcsolódás mellett kulturális értékeket is keresnek. Területi szempontból a Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Pest vármegye, azon belül is Budapest lakói jelentik a fő célközönséget. A Nyírség határhoz való közelsége miatt emellett Romániára, Ukrainára és Szlovákiára, az erős vallási kötődés miatt Lengyelországra – mint külföldi célcsoportra is érdemes figyelmet fordítani.

Saját honlap

Az online jelenlét és marketingkommunikáció egyik legfontosabb eszköze a honlap, ugyanakkor jelenleg egyik fejlesztésben résztvevő objektum sem rendelkezik saját weboldallal. Egy honlap önálló felületet biztosít a két római katolikus templom - mint turisztikai termék - számára. Ezen a platformon a látogatók elsőként juthatnak hozzá a legfontosabb információkhoz, kapcsolatba léphetnek az egyházzal, a fotók és érdekes leírások pedig vonzóbbá tehetik a településeken elérhető szakrális emlékeket, amelyek ezáltal turisztikai célpontként is szolgálhatnak a turisták látogatása alkalmával.

Egy jól összeállított honlap már önmagában megbízhatóságot, szakmaiságot és minőséget sugall és lehetőséget ad a keresőmotor-optimalizációra (SEO), hogy a weboldal a keresőmotorok (pl. Google) találati listáin előkelő helyen szerepeljen. Ezáltal növelhető a honlap organikus forgalma és közvetett módon a templomokat felkeresni vágyó turisták száma is. Tekintve, hogy Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye három országgal (Szlovákia, Ukrajna és Románia) is határos, a térségbe érkező külföldi vendégek száma is jelentős. Egy többnyelvű, magyar-angol weboldalnak az online térben nincsenek földrajzi korlátai: belföldi és külföldi látogatók egyaránt megszólíthatóak.

A weboldal továbbá alkalmas arra, hogy mérhetővé váljon a felhasználók száma, földrajzi és demográfiai helyzete, érdeklődési köre stb., amely információk az online hirdetések alkalmával is elengedhetetlenek a célközönség meghatározásához és a remarketing alkalmazásához. A weboldal egyúttal landing page-ként is szolgál, ahová az online hirdetésekből irányíthatóak a felhasználók.

Online hirdetések és imázsfilm

Az online térben való megjelenés a 21. században nélkülözhetetlen. A weboldal mellett a közösségi média alkalmas arra, hogy kommunikációs eszközként, promóciós felületként és az értékesítési rendszer elemeként funkcionáljon. Aktuális információkkal, hírekkel, kedvcsináló, hangulatos fotókkal vagy imázsvideókkal felkelthető és akár hosszútávon fenntartható a felhasználók figyelme. A folyamatos pozitív ingerek nem csak olyan turistákat vonzhatnak a térségbe, akik még nem jártak itt, hanem olyanokat is, akik ugyan már felkeresték a környéket, de az új fejlesztések hatására újra visszalátogatnak majd.

Pócspetri és Máriapócs település turisztikai sikere akkor biztosítható elsősorban, ha csatlakozik a térség turisztikai kínálatához, így új közösségi oldalak létrehozása helyett érdemes egy már meglévő, aktívan működő, széles közönséget elérő felületen kommunikálni a térség új és megújuló attrakcióit. Nyíregyháza decentrumként képes arra, hogy a fejlesztésre szoruló 2 templom, illetve kastély versenyképes turizmusát támogassa, elősegítse, a terület imázsát erősítse, a kapcsolódó települések turisztikai kínálatát bemutassa, ehhez meglévő eszközökkel, közösségi oldalakkal is rendelkezik. A közösségi oldalakon indított célzott hirdetés az online marketing egyik leghatékonyabb módszere: a célközönség pontosan definiálható, a világ bármely pontján, költséghatékonyan elérhető, az analitikai eszközök pedig segítenek abban, hogy a kampányok hatékonysága kiválóan mérhető legyen.

Az online hirdetések vizuális megjelenésére fotókat vagy videókat is használhatunk, utóbbi népszerűsége az elmúlt pár évben robbanásszerűen nőtt. Imázsfilm és rövid kivonatok készítésével látványosabban és élménytelibben mutathatóak be a látnivalók, például egyfajta bakancslistás ajánlóként prezentálva azokat. Az érzelmet kiváltó, stílusos filmek segítenek étellel megtölteni Pócspetri és Máriapócs szakrális és kulturális emlékeit, az online térben magas megtekintésszámot, az offline világban pedig egyre növekvő látogatószámot produkálva. Az imázsfilmek továbbá felhasználhatóak promóciós célokra a templomok saját honlapján, vagy más weboldalakon megjelenő PR cikkekbe ágyazva, alkalmazható turisztikai célú kitelepüléseken, kulturális rendezvényeken, vagy digitális hirdetőtáblákon is.

Offline kiadványok

Az online és offline marketing kombinálásával Máriapócs és Pócspetri turisztikai kínálata széleskörű jelenlétet érhet el. A hagyományos marketingeszközök, mint az offline kiadványok – prospektusok, összefoglaló ajánlók, fejtörők, szállaskatalógusok – nem helyettesítik, inkább kiegészítik az online kommunikációt. A kézzelfogható turisztikai kiadványok nem csak információkat nyújtanak, hanem fizikai jelenlétükkel azonnali aktivitásra, lapozgatásra sarkallnak.

A két településen megvalósuló fejlesztések egyik fő célcsoportja a szenior korosztály, akik gyakran a hagyományos, könnyen értelmezhető információforrásokat preferálják, az offline kiadványokkal nekik is kedvezhetünk. Az elkészült prospektusok, flyerek alkalmasak arra, hogy elérjék a potenciális látogatókat például utazási- vagy turisztikai irodákban, szálláshelyeken, vagy keresztpromócióban résztvevő attrakcióknál, de használhatóak turisztikai célú rendezvényeken és kitelepüléseken is, ahol szintén fontos, hogy kézzelfogható, azonnal átadható broszúrákkal mutathassuk be Pócspetri és Máriapócs látnivalóit.

A figyelemfelkeltő sorok és minőségi fotók mind hozzájárulnak a településeken található értékek vonzerejéhez és azok megismeréséhez. A magyar és angol nyelvű kiadványok lehetőséget teremtenek arra, hogy akár a külföldi zarándokcsoportokat is megszólítsuk, hogy a Mária-úton haladva ne csupán a Szent Mihály Görögkatolikus Kegyetemplomot keressék fel, hanem látogassanak el Máriapócs és Pócspetri római katolikus templomaiba, valamint a Pócspetriben megvalósuló új attrakcióhoz.

Újságírói study tour

A turisztikai marketing egyik különleges, az online és offline eszközöket ötvöző, a PR hirdetések és szubjektív élménybeszámolók izgalmas egyvelege az újságírói study tour. Egy térség látnivalóinak népszerűsítése szempontjából kiemelkedő hatásokat érhető el egy sajtóút lebonyolításával. Az újságírói study tour lehetőséget teremt arra, hogy a népszerűsíteni kívánt térségbe nagy követőszámmal és olvasói bázissal rendelkező szakértők, újságírók, bloggerek, influenszerek kerüljenek meghívásra, akik személyes élményeiken keresztül őszintén mesélhetnek tapasztalataikról. Az első kézből érkező, közvetlen hangvétellű történeteket nagyobb bizalommal fogadja a közönség, ami ezáltal hatásosabb lehet egy egyszerű online- vagy offline marketingkampánynál. Előnye továbbá, hogy viszonylag alacsony befektetéssel olyan médiafelületeken jelenhetnek meg Máriapócs és Pócspetri templomai, látnivalói, amelyek piaci alapú hirdetéssel sokkal nagyobb költségráfordítást igényelnének.

Az újságírói study tour alatt készült tartalmak változatosak, egyediek, képesek egy „turista” szemével látni és láttatni a térségben fellelhető értékeket. Az újságírók és bloggerek által írt cikkek és posztok

megjelenhetnek az online térben, közösségi oldalakon, de akár a nyomtatott sajtóban, magazinokban is, ami nagyfokú figyelmet irányíthat Máriapócsra és Pócspetrire, mint turisztikai célpont. A résztvevők több napot töltenek el a térségben, igénybe véve a helyi vendéglátóegységek – szálláshelyek, éttermek – szolgáltatásait is, amelyekről szintén születhetnek ajánlók, pozitív hatást gyakorolva a gasztronómiai lehetőségek kiaknázására vagy a vendégéjszakák számának növelésére.

A megnövekedett médiajelenlét, az újonnan publikált cikkek, fotók, posztok azt az érzést kelthetik, hogy ez a két település mindenütt jelen van. Kulturális és szakrális emlékei fontosak és érdekesek, nem hagyhatóak figyelmen kívül, "kötelező látnivalók" mindenki számára, aki a Nyírségben keres új élményeket.

Összefoglaló

Az előzőleg részletezett online és offline marketingeszközök alaposan megtervezett alkalmazása összességében egy hatékony turisztikai kampányhoz vezethet, amely kiemelheti Pócspetri és Máriapócs egyedi vonzerejét és hozzájárulhat a településeken megvalósuló turisztikai fejlesztések sikeréhez.

Az eszközök kombinált alkalmazása biztosíthatja a széleskörű láthatóságot, növekvő látogatószámot eredményezhet és új turisztikai lehetőségeket kínálhat a térségbe érkező látogatóknak.

4.7 Csomagajánlat kialakítása

Ahhoz, hogy egy turisztikai termék eladható legyen, könnyen hozzáférhetővé kell tenni. A csomagajánlatok kialakítása a látogatóknak kedvező árú, vonzó és kényelmes üdülési lehetőséget kínál.

A programcsomagok elkészítése során a központi termékhez a turisták igényeinek megfelelő kiegészítő szolgáltatást szükséges nyújtani, jelen esetben kiajánlani a templomokat, és a Pócspetrin megtalálható kiállítást, mint turisztikai terméket. A csomagban lehetnek az adott desztináció attrakciói, de létrehozható tematikus csomag is, mely elsősorban azok számára vonzó, akik érdeklődésének központjában a kultúra, magyar történelmi vagy vallástörténeti emlékek állnak.

Több napos csomagajánlat kiajánlása esetén mindenképpen figyelembe kell venni a vármegyeszékhely, Nyíregyháza és a közeli Nyírbátor jelentőségét, mivel önmagában Máriapócs és Pócspetri nem tud olyan élménykínálatot, szállás- és vendéglátóhelyet biztosítani, amely kielégítené a potenciális látogatói igényeket. A célcsoport szélesítése érdekében is fontos bevonni Nyíregyháza turisztikai attrakcióit a csomagajánlat kialakításához.

5. Felhasznált irodalom

Holp András: Máriapócs település története, Máriapócs, 2010

Holp András: Pócspetri község története, Pócspetri Önkormányzata, 2001

Kulcsár Attila: Szabolcs-Szatmár-Bereg megye modern építésze 1970-2020, Palaház Kft., Nyíregyháza, 2022

Marik Sándor: Elégtétel Pócspetrinek, Feliciter Kiadó, Nyíregyháza, 2022.

Szatmáriné Mihucz Ildikó: Középkori templomok Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, Kelet Press, Nyíregyháza, 2000

Internetes hivatkozások:

https://epa.oszk.hu/03300/03347/00032/pdf/EPA03347_szabolcsi_szemle_2021_3.pdf

<https://igyutazunk.hu/>

<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/megy/232/index.html>

<https://nepszamlalas2022.ksh.hu/>

<http://real.mtak.hu/127363/1/doi%2016-23.pdf>

https://www.uni-miskolc.hu/files/11824/SZSZB_strat_1205.pdf